

Un granissat improvisat

31/III/1977

Verbs com ara generalitzar, realitzar o idealitzar són sovint pronunciats «generalisar», «realisar» o «idealisar» pronunciació que, no tan sovint però algunes vegades, té també un reflex en l'escriptura, que es resol en les gràfies que hem transcrit. No cal dir que es tracta d'una incorrecció que convé evitar. Tots aquests verbs, i molts més d'anàlegs, són verbs formats amb el sufix itzar, derivats de noms i adjectius.

Però no s'han de confondre aquests verbs amb els que s'han format afegint simplement la terminació verbal a un nom o un adjectiu acabat en is, com ara precisar, derivat de precís. Verbs com improvisar (derivat de improvis, matisar (derivat de matis i tamisar (derivat de tamis són moltes vegades considerats com si haguessin estat també formats amb el sufix itzar i, per tant, escrits i pronunciats indegudament «improvitzar», «matitzar» i «tamitzar». I, un fet idèntic s'esdevé amb els verbs derivats de mots acabats en is (sense accent): irisar (de iris i croquisar (de croquis, encara que no són d'ús gaire freqüent.

Hi ha, finalment, alguns verbs relacionats amb els mots acabats en is que presenten una s doble: massissar (massis) i granissar (granís). Algunes vegades, especialment en el cas de granissar, aquests verbs són pronunciats indegudament amb una s sonora: «massisar» i «granisar». Aquesta pronúncia defectuosa es pot observar sobretot en la forma granissat, transformada per molts en «granissat». Però cal recordar que, en realitat, encara que pugui sobtar — per la força del costum —, es tracta sempre d'un granissat, tant si és de llimona com de café.

ALBERT JANE